

Merre tolja az Európai Unió az erdőgazdálkodás szekerét?

OEE

2025. április 24.

Szepesi András
erdőmérnök

szepesiand@gmail.com

Európai Unió - szakpolitikák

Európai Zöld Megállapodás (Green Deal)

- Biodiverzitás stratégia
- Erdő stratégia
- Klímatörvény
- Erdők szénmegkötése (LULUCF)
- Globális erdőterület csökkenés
- Fenntartható finanszírozás
- Biomassza fenntarthatóság
- Talajstratégia
- Erdészeti szaporítóanyag
- Széndioxid eltávolítás tanúsítása
- Természet helyreállítás
- Erdészeti monitoring és stratégiai tervek

„Tiszta bolygót mindenkinek” – az Európai Bizottság Közleménye 2018. november

- **Európai hosszú távú stratégia, jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes, és klíma semleges gazdaságról**
- **Az üvegház hatású gázok kibocsátásának csökkentése– klíma semleges gazdaság megvalósításának terve 2050-re**
- **Lehetséges forgatókönyvek**
- **Stratégiai területek – energia termelés, megújuló energia, energia hálózatok, épület energetika, mobilitás, körforgásos gazdaság, biogazdaság, széndioxid tárolás, kutatás és innováció**
- **EU vezető szerepe a klímavédelemben**

Az Európai Zöld Megállapodás

A kutatás és az innováció támogatása

Az EU gazdaságának átalakítása egy fenntartható jövőért

Nulla szennyezés, méregmentes környezet

Az ökoszisztémák és a biodiverzitás megőrzése, helyreállítása

„Farmtól a villáig” korrekt, egészséges, környezetbarát élelmiszer

Gyorsuló változás egy fenntartható és „intelligens” mobilitás érdekében.

Senkit sem hagyunk hátra

Igazságos átalakítás

Az átalakítás finanszírozása
JTF - 100 milliárd EUR

Az EU2030-as és 2050-es klíma ambíciójának növelése

Tiszta, megfizethető és biztonságos energia

Az ipari termelés átalakítása egy tiszta és körforgásos gazdaság érdekében.

Energia- és forrás hatékony építés és felújítás.

Európai
Klímatörvény

Európa globális vezető szerepe

Biodiverzitás stratégia (2020. 05. 20.)

- Természet védelme 3, helyreállítása 14 célkitűzés
- Védett természeti területek 30%-os aránya, ezen belül 1/3 szigorúan védett, mezőgazdasági- és erdőterületek 10%-án nem lehet gazdálkodni
- „Őserdők” és „idős erdők” szigorúan védetté nyilvánítása
- Biztosítani kell a védett területek védelmét és megfelelő kezelését
- Természetvédelmi helyreállítási célértékek meghatározása - rendelet
- Egységes iránymutatás: erdőtelepítés/felújítás és természet közeli erdőgazdálkodás
- További 3 milliárd fa ültetése az ökológiai elvek lapján
- Új, további természetvédelmi szempontok a KAP tervezésnél
- Ki kell kényszeríteni a védett fajok védelmét a hatályos EU jogszabályokban foglaltaknak megfelelően, élőhelyek 30%-a javul

Biodiverzitás stratégia II.

- Célzott védelmi intézkedéseket kell végrehajtani a csökkenő számú fajok esetében
- Beporzók fogyatkozása megfordul
- **Növényvédő vegyszer felhasználás 50%-os csökkentése**
- Mezőgazdasági terület 25%-án ökológiai gazdálkodás
- **Legalább 25 000 km hosszban a szabadfolyású folyók helyreállítása**
- Inváziós, idegenhonos fajok által veszélyeztetett Vörös listás fajok számának 50%-os csökkentése
- Műtrágya kimosódás 50%-kal, felhasználás 20%-kal csökken
- Városzöldítési tervek 20 000 lakos felett
- Halászati intézkedések

Iránymutatás a védett területek kijelöléséhez (2022. 03.) nemzeti felajánlások összeállítása (2022. 11.)

Az Európai Unió Erdészeti Stratégiája

Előzmények

•Az EU 1998-ban elfogadott Erdészeti Stratégiájának megújítására 2011-ben tettek javaslatot a tagállamok az EU Bizottsága mellett működő Állandó Erdészeti Bizottságban. Az új stratégiát alapos előkészítés és széles körű szakmai és társadalmi egyeztetés után a Bizottság 2013. szeptember 20-án fogadta el, majd a Parlament 2015. áprilisban kiadott véleményével került véglegesen elfogadásra.

Prioritási területek

- 1.Vidéki és városi közösségek támogatása – vidékfejlesztés*
- 2.Az erdőalapú iparágak, a bioenergia, a zöld gazdaság versenyképességének és fenntarthatóságának növelése*
- 3.Klímaváltozás – az erdők mitigációs és adaptációs képességének növelése*
- 4.Az erdők védelme és az ökoszisztéma szolgáltatások erősítése*
- 5.Erdészeti információs és monitoring rendszer fejlesztése*
- 6.Kutatás és innováció*
- 7.Erdők ügyével kapcsolatos koordináció és a társadalmi kapcsolatok javítása*
- 8.Az EU hatékonyabb fellépése az erdőt, erdőgazdálkodást érintő nemzetközi folyamatokban*

A végrehajtás keretei

- *A prioritásokon belüli stratégia iránymutatások ugyan kijelölték a fontosabb feladatokat, de ezeken belül nem határoztak meg prioritásokat és ütemezést, amit a végrehajtás ütemtervében, évente jelenítettek meg.*
- *Ki kell emelni, hogy az Európai Uniónak nincs közös erdészeti politikája, ezért a stratégia megvalósítása a Bizottság és a tagállamok közös, sok esetben önkéntes erőfeszítésére, a tagállamok nemzeti forrásaira is alapozott. Emellett jelentős források álltak rendelkezésre a 2014-2020-as pénzügyi időszakban az erdészeti stratégia megvalósítására, melyek közül kiemelkedő jelentőségű a Vidékfejlesztési Alap, jelentős szerepet játszott a Life+, a strukturális alapok és a Horizont 2020.*
- *Közös EU szintű erdészeti politika hiányában az Erdészeti Stratégia marad a jövőben is az erdészeti ágazat érdekérvényesítésének egyik alapidokumentuma, a fejlesztési irányok meghatározója, ezért annak ismerete, a végrehajtásban történő közreműködés, a következő időszak stratégiájának kialakításába történő bekapcsolódás az erdőgazdálkodásban, az erdőiparban dolgozók közös érdeke.*

Az Európai Unió Új Erdőstratégiája (2021. 07. 16.)

- Az erdők szociális és gazdasági szerepének támogatása, vidékfejlesztés, biogazdaság, a fenntarthatóság erősítésével. (klímavédelem kiemelt szerepe, biodiverzitás megőrzésének figyelembe vétele, fa, mint építőanyag promóciója, vidékfejlesztés (KAP) – jó példák megosztása, fa energetikai célú hasznosításának további korlátozása, taxonómia rendelet végrehajtása, ökoturizmus fejlesztése, szakmai képzés – életpálya modell)
- Klímaváltozás, biodiverzitás, erdővédelem, helyreállítás. (Biodiverzitás Stratégia elemeinek teljes körű átemelése, őserdőkben, idős erdőkben a fakitermelés tilalma, minden erdőben növelni kell a biodiverzitást – klíma adaptáció alapja, 3 milliárd fa ültetése, ökoszisztéma szolgáltatások piacosítása/támogatása pl. szénmegkötés)
- Monitoring, jelentések, adatok (Nemzeti Erdő Stratégiai Tervek, egységes monitoring és jelentéstétel, értékelés, ?tervezés?)
- Kutatás és innováció (pl. állampolgárok bevonása a biodiverzitás monitoringba)
- EU erdészeti irányítási rendszer reformja (Állandó Erdészeti Bizottság, Erdészet és Parafa Munkacsoport, Erdőipar Munkacsoport, Erdő és Természet Munkacsoport)
- EU jogszabályok végrehajtásának fokozott ellenőrzése (illegális kitermelés, biodiv.)
- Tervezett intézkedések: biodiverzitás 60%, klíma: 30% szocio-ökonómia:10%

Az Európai Unió Új Erdőstratégiája II.

Konkrét elemek:

- 3 milliárd fa ültetése (ökológiai elvek alapján, nyomon követés)
- **2022. II félév**
- KAP stratégiai tervek elfogadása
- REDII-III. biomassa fenntarthatósági kritériumok
- ökoszisztéma szolgáltatások – iránymutatás
- Natura 2000 logó használatának kidolgozása
- őserdő/idős erdő definíció, térképezés
- természet közeli erdőgazdálkodás / biodiverzitás barát erdőtelepítés és erdőfelújítás iránymutatások (KAP stratégiai tervekben már elvárásként jelent meg)
- természet helyreállítási jogszabály tervezet
- **2023. II. félév**
- Erdészeti monitoring és adatbázis fejlesztése – jogszabály tervezet 2023.
- ***! A jogszabály alkotást megelőző nyilvános konzultációkon nagyon hasznos lenne az aktív vélemény nyilvánítás – EUSTAFOR, MEGOSZ, FAGOSZ, OEE***

EU „Klímatörvény” (2021. július 29.)

- Klímasemlegesség elérése 2050-re
- Korábbi intézkedések alapján 2050-re 60%-os kibocsátás csökkentés lenne elérhető
- Ambíciószint növelése 2030-ra 40%-ról 55%-ra
- További jogszabályok a „klíma semleges fejlődési pálya” kijelölésére
- Nemzeti Energia és Klímatervek alapján, 5 évente felülvizsgálat, éves jelentések
- Hatástanulmány 2020. szeptember
- Nemzeti alkalmazkodási stratégiák elkészítése
- HU az ambíciószint (2030.) növelését csak a hatástanulmány alapján, a terhek tisztességes megosztása mellett tudta elfogadni.
- HU a klímasemlegesség elérését a Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia elfogadásának keretében vállalta, a nemzeti klímatörvényben hirdette ki.

Földhasználat, Földhasználat Változás és

Erdőgazdálkodás - LULUCF

- Jelentős ÜHG megkötés, az EU kibocsátáshoz viszonyítva
 - **8%** (300 millió t CO₂/év) LULUCF
 - **10%** (400 millió t CO₂/év) erdők
- Erdőborítás 42%, lassan növekszik
- Fakitermelés az éves növedék 2/3-a – fenntartható erdőgazdálkodás...
- 2050-re az EU erdők szénmegkötése várhatóan 300-400 millió t CO₂/év körül alakulhat, ami a kibocsátások **40-60%-át ellensúlyozhatja!**

EU politikák, LULUCF rendelet

- Minél pontosabb ÜHG jelentés és elszámolás a teljes szektorról
 - A szakpolitikai intézkedések és ezek hatásainak meghatározása és rendszeres felülvizsgálata
 - Erdő referencia szint bevezetése – LULUCF ne legyen kibocsátó (LULUCF határozat 529/2013/EU; LULUCF rendelet EU 2018/841; Governance rendelet EU 2018/1999)
 - Vidékfejlesztési program klímavédelmi intézkedései
- !!! Hiányzik az erdészeti ágazatot érintő EU szakpolitikák közti, megfelelő koherencia, melynek megteremtése alapfeltétel az ágazat mitigációs hozzájárulásának optimalizálásához!
- !!! Biztosítani kell az erdők nyújtotta ökoszisztéma szolgáltatások, kiemelten a klímavédelmi szerep anyagi elismerését, a mielőbbi beruházásokat, fejlesztéseket!
- !!! Költség-haszon elemzésen alapuló befektetések az erdőgazdálkodásba!

LULUCF rendelet módosítása (2023. 04. 19.)

- Aktuális szabályozás fenntartása 2025-ig
- 2026-2030-ig az ambíciószint növelése, 2030-ra 310 millió tonna CO₂ megkötés EU szinten, tagállami célértékekkel (HU 5,7 millió tonna CO₂), éves célértékek meghatározásával és ellenőrzésével – a célértéket megalapozó hatástanulmány nem ismert
- *2031-2035 a LULUCF és a mezőgazdasági nem CO₂ kibocsátások összevonása – AFOLU - és az AFOLU kibocsátás semlegességének elérése 2035-re – várhatóan az erdőkre terheli a mezőgazdasági kibocsátások ellentételezését (élelmiszer biztonság primátusa), fakitermelés korlátozása*
- *2036-tól további, korlátozott kibocsátás csökkentésre képes ágazatok összevonása az AFOLU szektorral, kibocsátás semlegesség elérése, majd újabb szektorok bevonása – az erdők szénmegkötő képessége eltűnik a rendszerben*

Globális erdőterület csökkenés mérséklése

A Bizottság közleménye a Világ erdőinek védelmére és helyreállítására irányuló uniós fellépés fokozásáról (COM (2019) 325)

Az elmúlt 30 évben 420 millió hektárral csökkent az erdők területe, amit csak részben ellensúlyoz az új erdők telepítése és az erdők természetes terjeszkedése, a nettó veszteség 178 millió hektár (FAO FRA 2020). A csökkenés üteme ugyan mérséklődik, de továbbra is megközelíti az évi 5 millió hektárt. Az erdőterület csökkenés 80%-a a mezőgazdasági földhasználatához kapcsolódik.

Az EU fogyasztása is jelentős mértékben járul hozzá az erdők területének csökkenéshez (érintett termékek 1/3-ának a piaca), amit a jövőben vissza kell szorítani.

Erdőterület csökkenés rendelet (2023. 05. 31., 2023/1115)

! Átvesszi az EUTR szerepét is!

Célok:

- az EU ökológiai lábnyomának csökkentése
- globális erdőirtás, erdőterület csökkenés megállítása, csökkenése
- az üvegházhatású gáz-kibocsátás csökkentése, és a biológiai sokféleség megóvása

Áruk köre (hozzájárulás az erdőterület csökkenéshez):

olajpálma 35,0%)

szója (33,5%)

fa (8,6%)

kakaó (7,5%)

kávé (7%)

szarvasmarha (5%)

gumi (3,4%)

Termékkör a rendelet mellékletében felsorolva (Kombinált Nomenklatúra - KN kód alapján).

Erdőterület csökkenés rendelet II.

Új elemek az EUTR-hez képest:

- piaci forgalomba helyezés mellett az export is hatálya alá tartozik (WTO)
- a termék részletesebb nyomon követése a termékláncban – kereskedők érintettsége
- EU szintű adatbázis létrehozása
- kellő gondosság elve szerinti rendszer (származási adatok, kockázatelemzés, kockázat csökkentés) és az egyes szállítmányok adatainak feltöltése
- a származási hely koordinátáinak megadása
- felügyeleti díj
- jelentős összegű büntetés
- Piacra bocsátás feltétele: jogszerű (pl. munkajog, környezetvédelem, emberi jogok), erdőirtás mentes, kellő gondosság nyilatkozat – szállítmány.
- Országok, esetleg régiók kockázati besorolása, alacsony kockázat esetén egyszerűsített nyilatkozat.

Fenntartható Finanszírozás (Taxonómia)

2020/852 (EU) rendelet a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról (taxonómia rendelet)

- Környezeti szempontból fenntarthatónak minősülő gazdasági tevékenységek egységes kritérium rendszere.
- Az egyes célterületekre vonatkozó konkrét kritériumokat a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus keretében határozza meg.
- Az éghajlatváltozás mérséklését és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást szolgáló, környezetileg fenntartható gazdasági tevékenységek technikai vizsgálati kritériumai – erdőtelepítés, erdő helyreállítás, erdőfelújítás, „fejlesztett” erdőgazdálkodás, „természetmegőrző” erdőgazdálkodás
- MNB nagyon komolyan veszi, már egyeztet az agráriummal. Beépül a bankszektor hitelezési konstrukcióiba.
- Példa: erdőtelepítés – hosszú távú cél meghatározása, tervezés során a biodiverzitás, klímavédelem, talajvédelem szempontjainak szem előtt tartása, megvalósítás után öt évente független audit.

Biomassza Fenntarthatóság (RED II-III.)

2018/2001 (EU) irányelv a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (rövid nevén: REDII irányelv)

Az Európai Unió (EU) klíma- és energia politikája az elmúlt évtizedben és az elkövetkező időszakban egyre markánsabb célszámokkal helyezi előtérbe a megújuló energiaforrásokat, köztük a biomassza felhasználását, csökkentve ezzel a fosszilis energia hordozók arányát az energia előállításban. Ugyanakkor a tapasztalatok azt mutatták, hogy a biomassza növekvő felhasználása, kiemelten az EU-n kívüli importból származó biomassza esetében háttérbe szorulhat a fenntartható gazdálkodás, sérülnek a természeti értékek. Ennek megelőzése érdekében az irányelv 29. cikke a korábbinál szigorúbb fenntarthatósági kritériumokat határoz meg az erdei biomassza energetikai célú felhasználása esetében (20 MW-nál nagyobb teljesítményű erőművek).

RED II.

1. Kitermelési kritériumok:

- a kitermelési műveletek végrehajtása jogszerűen történjen*
- a kitermelt területeken sor kerüljön az erdő felújítására*
- a természetvédelmi célokból nemzetközi vagy nemzeti jogszabály vagy az érintett illetékes hatóság által kijelölt területek, így többek között a vizes élőhelyek és a tőzeglápok védelmet élvezzenek – a kitermelés a védelmi célokkal összeegyeztethető legyen*
- a kitermelést a talajminőség és a biológiai sokféleség megőrzését szem előtt tartva végezzék, a negatív hatások minimalizálása érdekében; és*
- a kitermelés tartsa fenn vagy javítsa az erdő hosszú távú termelőkapacitását*

RED III. kisebb kapacitású (5 MW) erőművekre is vonatkozik, további fenntarthatósági kritériumok – pl. a tuskózás kizárása. A biodiverzitás a klíma és a talaj védelme kiemelt hangsúlyt kap.

RED II.

2. Klímavédelmi kritériumok:

- *az ország részes fele a Párizsi Megállapodásnak*
 - *olyan nemzeti vállalást nyújtott be az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének (UNFCCC) a mezőgazdaságból, erdőgazdálkodásból és földhasználatból eredő kibocsátások és elnyelések kapcsán, amely biztosítja azt, hogy a szénkészleteknek a biomassza kitermelésével összefüggő változásait beszámítsák az ország üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére, illetve korlátozására vonatkozó kötelezettségvállalásába; vagy*
 - *a Párizsi Megállapodás 5. cikkével összhangban olyan nemzeti vagy annál alacsonyabb szintű jogszabályokat alkalmaz a kitermelési területre, amelyek biztosítják a szénkészletek és a szénelnyelők megőrzését és gyarapítását, és bizonyítékkal szolgálnak arra nézve, hogy a földhasználati, földhasználat-megváltoztatási és erdőgazdálkodási ágazat bejelentett kibocsátása nem haladja meg az elnyelés mértékét*
- Megfelelés nemzeti szinten vagy piaci szereplő szintjén.**

EU talajstratégia 2030. (2021. 11. 17.)

Kb. 15 éve a Bizottság kísérletet tett egy talajvédelmi jogszabály elfogadtatására, amit a tagállamok megakadályoztak.

Megérett a helyzet a talajok védelmének megerősítésére.

Néhány tervezett intézkedés:

- Talajvédelmi jogszabály megalkotása
- Vizes élőhelyek, tőzegek, szerves talajok fokozott védelme.
- 4/1000 francia kezdeményezés megerősítése a mezőgazdaságban
- szénmegkötés tanúsítása
- kitermelt talaj nyomon követése „útlevél”
- termőföld igénybevétele, lefedett területek csökkentése, városok zöldítése
- talaj biodiverzitásának védelme
- fenntartható talajhasznosítás – ingyenes vizsgálatok, laborhálózat
- tanácsadói rendszer fejlesztése
- fenntartható élelmiszer láncok
- sivatagosodás, talaj degradáció, talajszennyezés mérséklése

Talaj monitoring irányelv (2023. 07. 05.)

Célok:

- a talajegészség nyomon követése és értékelése
- fenntartható talajkezelés
- szennyezett területek beazonosítása, a szennyezés felszámolása

Eszközök:

- Távérzékelés és talajmintavétel + elemzés egységes módszerek szerint, megadott paraméterekre.
- Értékelés a megadott szempontrendszer alapján, „beteg” talajok beazonosítása.
- Fenntartható és káros talajkezelési gyakorlatok meghatározása, intézkedések.
- Szennyezett területek / szennyező tevékenységek beazonosítása, vizsgálata, kezelése / megelőzése, megszüntetése.
- Nemzeti jelentések.
- EU támogatás lehetősége...

Erdészeti Szaporítóanyag Előállításának és Forgalmazásának Szabályozása (2023. 16. 05.)

Az 1999/105/EK irányelv az erdészeti szaporítóanyagok (FRM) forgalmazásáról - „időtálló” szabályozás volt.

- A Bizottság reform kísérlet 2013. – egységes szabályozás a növényi szaporítóanyagokra. Soha nem látott összhang a tagállamok közt az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó szabályozás önállóságának megőrzése érdekében.
- Újabb javaslat előkészítése – tanulmány a növényi szaporítóanyagok szabályozásának korszerűsítéséről (2021. április).
- Részletes hatásvizsgálatok, társadalmi és szakmai konzultációk.
- Az új javaslat továbbra is önálló, módosított jogszabály, a jelenlegi szabályozás alapelemeit megőrzi, emellett hangsúlyos a klímaadaptáció, genetikai források fenntarthatóságának javítása, megőrzése, harmonizálás a növény egészségügyi és ellenőrzési jogszabályokkal, elektronikus nyilvántartások és nyomon követhetőség, új módszerek engedélyezése, innováció eredményeinek gyors átültetése a gyakorlatba, egyes hatósági jogkörök átadása a termelőknek.

Széndioxid eltávolítás tanúsítása (2022. 11. 30., 2024/3012)

A rendelet célja egy önkéntes uniós tanúsítási keretrendszer kidolgozása a széndioxid leválasztásra vonatkozóan, ami keretet biztosít az erdők és az erdőből származó faanyag szénmegkötésének piacosításához.

- A széndioxid-eltávolítási tevékenységből származó nettó széneltávolítási haszonnak pozitívnak kell lennie
- A széndioxid-eltávolítási tevékenységeknek többlet szénmegkötést kell eredményezniük
- A széndioxid-eltávolítási tevékenység célja a szén hosszú távú tárolásának biztosítása
- A széndioxid-eltávolítási tevékenységeknek minimum fenntarthatósági kritériumoknak kell megfelelniük
- A Bizottság meghatározza a tanúsítási rendszer kritériumait, majd az általa határozattal elismert tanúsítási rendszerek alapján történhet a tanúsítás.
- A tanúsító szervezeteket az illetékes nemzeti hatóság akkreditálja.
- EU szintű, központosított nyilvántartás.

Természet Helyreállítási Rendelet (2022. 06. 22., 2024/991)

Célja a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása, az ökoszisztémák állapotának javítása, hosszú távú helyreállítása, a klíma védelme és adaptáció a klímaváltozáshoz.

Az Európai Bizottság részéről összeállított és közzétett rendelettervezet alapján a tagállamoknak az alábbi szempontok és célszámok mentén meghatározott helyreállítási intézkedéseket kell megvalósítaniuk:

- a leromlott állapotú közösségi jelentőségű élőhelyek helyreállítása az érintett területek 30%-án (2030-ig), 60%-án (2040-ig), illetve 90%-án (2050-ig);
- a kedvező referencia kiterjedés elérése érdekében az időközben megszűnt közösségi jelentőségű élőhelyek létrehozása a kedvező referencia kiterjedés eléréséhez szükséges területek 30%-án (2030-ig), 60%-án (2040-ig), illetve 100%-án (2050-ig);
- a közösségi jelentőségű fajok megőrzéséhez a fentieken túl szükséges intézkedések megvalósítása élőhelyeik helyreállítása, létrehozása és az ökológiai kapcsolatok megfelelő mértékű kialakítása érdekében;

Természet Helyreállítási Rendelet II.

- a városi zöldfelületek kiterjedése a 2024-es szinthez viszonyítva nem csökkenhet 2030-ig, továbbá valamennyi nagyvárosban, illetve városban és elővárosban el kell érni a legalább 10 %-os városi lombkorona-fedettséget;
- a felszíni vizek hosszirányú és oldalirányú átjárhatóságát akadályozó elemek felmérése, leltárba vétele és ahol lehetséges, felszámolása, 25 000 km szabad folyású folyó;
- a beporzó szervezetek populációi által mutatott negatív trendek megszüntetése és megfordítása 2030-ig;
- a mezőgazdasági és erdei ökoszisztémák biológiai sokféleségének megőrzéséhez a fentiekén túl szükséges helyreállítási intézkedések megvalósítása, amelyek következtében többek között a mezőgazdasági területek közönséges madárindexe 2025-höz viszonyítva 2030-ra 110, 2040-re 120, 2050-re pedig 130 %-ot ér el Magyarországon. Továbbá a lecsapolt tőzeglápából álló, mezőgazdasági felhasználású területek 30%-át 2030-ig, 40%-át 2040-ig, 50%-át 2050-ig helyre kell állítani, harmadát árasztással

Természet Helyreállítási Rendelet III.

A tagállamok az erdei ökoszisztémák biológiai sokféleségének növeléséhez szükséges helyreállítási intézkedéseket valósítanak meg, melyek alapján nemzeti szinten, a kívánatos állapot eléréséig, növekvő tendenciát érnek el az erdei ökoszisztémák alábbi mutatóiban, köztük az erdei madárindexben és további 6 kiválasztott indikátorban:

- a) álló holtfa;
- b) fekvő holtfa;
- c) vegyes korú erdők aránya;
- d) az erdők összekapcsoltsága;
- e) erdei madárindex;
- f) szervesszén-készlet;
- g) őshonos fajok;
- h) elegyesség.

Vizsgált időszakok – a rendelet hatályba lépésétől 2030. december 31., majd 3 évente, a kívánatos állapot eléréséig.

A nemzeti helyreállítási tervek elkészítésének határideje 2026. szeptember 1.

Erdészeti Monitoring és Stratégiai Tervek

(2023. 11. 22.)

A rendelet célja az erdőgazdálkodást érintő EU szakpolitikák megvalósításának hatékonyabb ellenőrzése, komplex nemzeti szintű tervezése. A kitűzött célt az erdészeti monitoring és jelentéstételi rendszer egységesítésével, a távérzékelés szerepének növelésével és a stratégiai tervezés összehangolásával javasolja megvalósítani.

Fókusz területek:

- klímaváltozás – alkalmazkodás és mérséklés (mitigáció)
- biodiverzitás
- katasztrófa megelőzés és kezelés
- erdők egészségi állapota
- erdei biomassa felhasználása
- invazív, idegenhonos fajok

Erdészeti Monitoring és Stratégiai Tervek II.

Fontosabb elemei:

- Távérzékelés előtérbe helyezése – térben azonosított területi egységek
- Adatgyűjtés kereteinek meghatározása - indikátorok meghatározása, módszertanok egységesítése (nemzeti erdőleltárak)
- Adatszolgáltatás, tárolás és adat nyilvánosság
- Központosított adatkiértékelés
- Minőség biztosítás
- Önkéntes, hosszú távú tervek elemeinek meghatározása
- Számos fontos részlet meghatározása a végrehajtási rendeletekre marad

A cseh és svéd elnökség két szakértői ülést szervezett a tagállami szakértők véleményének összegzésére

*A Bizottság az Állandó Erdészeti Bizottság munkacsoportjában adott lehetőséget a szakmai vitákra – **korlátozott ráhatás***

A tervezetet a spanyol elnökség mutatta be a Tanács Erdészeti Munkacsoportjában, a belga elnökség kialakította a tárgyalás keretrendszerét, első olvasat, a magyar elnökség a technikai részletek tisztázására koncentrált, a lengyel elnökség sem valószínű, hogy eléri a megállapodást a Tanácsban.

Köszönöm a figyelmet!

